

Sannarp AB satsar uthålligt

Resurshushållning, modern teknik, bra växtföljd och samarbete är några centrala ledord för verksamheten på Sannarps Egendom utanför Falkenberg i norra Halland. Höstrapsen är central i odlingen och den 2 maj är man värd för årets Rapsdag.

Text & foto: Hans Jonsson, Svensk Frötidning

Sannarps Egendom är i år värd för Rapsdagen - årets stora raps-event i fält - som går av stapeln den 2 maj och arrangeras av Södra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare.

- Vi har "alltid" odlat oljeväxter här på Sannarp och har ett mycket stort rapsintresse så självklart tackade vi ja när vi fick frågan, berättar Stefan Jönsson, driftsledare på Sannarp.

Man har varit utsädesodlare av vår-rybs, men det var länge sedan och nu är det höstraps som gäller. Och när vi börjar prata höstraps så kommer Stefan Jönsson och Niels Treschow, ägare till Sannarp, direkt in på tankar kring växtföljden - en helt central produktionsfaktor på Sannarp.

- Vi säger inte att höstrapsen platsar på grund av det ena och det andra... utan vi säger att rapsen är ett måste för en bra växtföljd!

Växtföljd och hållbarhet är grejen

Det är växtföljden som skapar skördepotentialen och det gör den på flera plan. Visst ger höstspannmål cirka 1 000 kilo per hektar mer efter höstraps, men det handlar om mycket mer än så - om jordförbättring, balans i växtföljdssjukdomar m.m.

- Att hushålla med naturresurserna på ett så naturresurshushållande sätt, det är min käpphäst, betonar Niels Treschow.

Växtföljden är en del av håll-

Strålände raps. Niels Treschow t.h. och Stefan Jönsson i blivande Rapsdagsfältet. Allting ser bra ut inför den 2 maj.

Ljus på G. En del förna finns kvar i rödsvingelvallan. Den ska ruggas upp med en harv så solljuset kommer ner till de blivande fröbärande skotten.

Sannarps Egendom

Vision: "Att förädla gårdens innehav av naturresurser på ett så naturresurshushållande sätt som möjligt"

Historia: Sannarps Egendom är känd sedan 1500-talet och ägs sedan 1988 av Niels Treschow.

Arealer: Egen areal 556 hektar, skogsbruk 834 hektar. Dessutom sköts cirka 800 hektar växtodlingsmark genom skötselavtal, sharecropping etc.

Växtodling: är baserad på utsädesodling, vallfröodling, oljeväxter och konservärter i en ordnad växtföljd. Utsädesodlare sedan 1917.

Aktuell: Vård för Rapsdagen den 2 maj.

Tunt och fint. Blivande rödklöverfrö, lagom tunt och nästan ogräsfritt.

barheten som är grunden för stabila skördar och ett bra värde på marken. Dikning, kalkning, vintergrönt mot erosion m.m. är andra viktiga faktorer,

– Men det är så självklart, så det behöver jag egentligen inte nämna, säger Niels med ett leende.

När mjölkproduktionen lades ner för cirka 15 år sedan försvann den bördighetsskapande vallen och behov av nya bra omväxlingsgrödor blev uppenbart. Här kommer fröodlingen in på ett bra sätt. Man odlar sedan länge rödklöverfrö och har under några år även odlat rödsvingel.

– Det är roligt och inspirerande med nya grödor, men vi letar efter fler omväxlingsgrödor för en ännu bättre växtföljd, menar Niels och Stefan samfällt.

Höstraps etableras olika

Rapsdagsfältet står mycket fint i skrivande stund i slutet av mars. Förfrukten är höstvetete och dessförinnan odlades rödklöverfrö, så förutsättningarna är bästa tänkbara. Fältet såddes den 8–9 augusti och demoytorna drygt en vecka senare.

– Jag är inte rädd för att så höstrapsen

för tidigt. Det kan lätt regna en eller två veckor och så plötsligt är man på fel sida linjen, konstaterar Niels.

Man kultiverade 2 gånger före sådd. I vanliga fall räcker det med en gång men med tanke på risken för herbicidskador av ej nedbrutna växtskyddsrester så blev det två körningar. Bearbetning och etablering varierar på Sannarp.

– Vi plöjer ofta eftersom vi har utsädesodling men kör minimerad jordbearbetning där det passar, berättar Stefan.

Ju lättare jord desto mer drar det mot plöjning. Men Sannarp ligger nära Sveriges regnigaste plats, Torup, och allt regnande omöjliggör ofta bearbetning, medan plogen kan ta sig fram. Visst är minimerad bearbetning fördelaktig när det passar. Men Stefan och Niels är väldigt tydliga med hur man tänker på Sannarp:

– Det är viktigare att uppnå en bra växtföljdseffekt än att maximera minimerad bearbetning.

Fröodling i utveckling

Rödklöver odlas för närvarande på cirka 50 hektar. Den etableras på våren i

Väderstad vältsådd. Väderstads BioDrill går numera att applicera på de flesta maskinerna. Här på en vält som man använt för rödklöver sådd – med bra resultat.

Koll med GPS. Saker som upptäcks i fält och som ska åtgärdas märks enkelt ut via en app på mobilen. Koordinaterna registreras och t.ex. en sten kan hämtas vid ett senare tillfälle när tid finns.

Rapsdagen 2 maj 2019

Södra Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare och Sannarps Egendom hälsar hjärtligt välkommen till Rapsdagen den 2 maj. Fältet

ser fint ut och alla de olika demoytorna är skyltade och redo för besök. För mer info se annons sid. 27.

vårspannmål, bland annat med BioDrill på en vält. 2019 ska man istället testa att så in i höstvetete på våren med Väderstad Rapid. Man kör Reglone på hösten och tillväxtreglering på våren.

– Vi gör det för att få fler blommor, höja skörden och underlätta tröskningen, menar Stefan.

Mikronäring läggs i sprutningarna och

skörden landar i medeltal kring 275 kilo per hektar – med stor variation givetvis.

Rödsvingel har bara funnits på Sannarp i några år. Den etableras i höstvetete med fröet på 12,5 cm och vetet på 25 cm.

– Det är lite ovanligt men vi tror på en bättre ogräskonkurrens med denna fördelning på radavstånd.

I övrigt är odlingstekniken traditionell

med halmpressning, noggrann putsning och bortförel av återväxt, tillväxtreglering och ogräsbekämpning bland annat av vitgröe. Halmen pressas och säljs eller eldas i gårdens värmeverk.

Sharecropping och teknik

Förutom gården egen areal på 556 hektar odlad mark sköter man om nästan 800 hektar mark till andra lantbrukare. En fascinerade komplex verksamhet med alla varianter av skötselavtal, maskinsamarbeten och så kallad sharecropping. När man startade verksamheten blev det uppenbart att det fanns pengar att tjäna för alla parter.

I ett fall kunde i princip en hel maskinuppsättning säljas på gården vi började samarbeta med, minns Niels.

Man har sedan länge varit på hugget med ny teknik. Den första Yara N-Sensorn har ett av de lägsta tillverkningsnumren, och på den vägen är det. Drönaren är lika naturlig som att gå och inspektera gröda och mark. Man använder sig av Näsgård Mobile - ett system för GPS-märkning av saker och ting i fält som ska åtgärdas. Man ser någonting och gör en notering i en app så vem som helst av gårdens medarbetare kan åka ut och fixa.

– Ja, vi söker hela tiden ny teknik – främst i hållbarhetssyfte och det handlar om ekonomi, socialt ansvar, miljö- och klimattänkande, betonar Niels.

Man bevakar även utvecklingen på AI-fronten (Artificiell Intelligens), använder solenergi, halmpanna och eftersträvar minst möjliga användning av fossil energi på alla plan.

Närmst i tiden ligger dock Rapsdagen den 2 maj. Detta evenemang och SFOs verksamhet i stort är både Niels och Stefan mycket positiva till:

– Vi har alltid varit med på SFOs aktiviteter som vi uppskattar mycket. De är bra kunskapsforum för oss i strävan efter att utveckla vår frö- och oljeväxtodling. •

På det torra. Sannarp har en väl utbyggd torkkapacitet för frö- och spannmål. Planbottentork, containrar och en spannmålstork – med en underbar utsikt.

